

Asia: VN/10839/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

Alijäämän kattamista ja erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskeva sääntely (110 §, 118 §, 119 §)

Pidättekö ehdotettuja alijäämän kattamista koskevia muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

Muutokset ovat tarkoituksenmukaisia ja voivat tehostaa alijäämien kattamista laissa säädetyssä määräajassa.

Eryyisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskevaan sääntelyyn ehdotetaan velvoitteita toimenpideohjelman käsittelyyn ja raportointivelvollisuuteen liittyen. Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

Kyllä. Muutokset lisännevät toimenpideohjelman toteutumista ja seurantaa.

Esityksessä ehdotetaan, että valtiovarainministeriö voisi laissa säädetyin edellytyksin tehdä arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten ja niitä koskevien valtuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntarakennelaissa tarkoitetun erityisen selvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi myös uutta arviointimenettelyä käynnistämättä. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Kyllä, mahdollisuus tehdä ratkaisu erityisen selvityksen tarpeellisuudesta ilman uutta arviointimenettelyä voi nopeuttaa prosessia kunnan talouden tasapainottamisessa ja palveluiden saatavuuden takaamisessa.

Kunnan ja kuntayhtymän hallintoa koskeva sääntely (23 §, 42 §, 56 §, 58 §, 90 §)

Esityksessä ehdotetaan, että hallintosääntöön tulee jatkossa ottaa määräykset sopimusten hallinnasta. Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?

Sopimusten johtamisessa ja hallinnoimisessa on keskeisesti kysymys hyvästä hallinnosta ja johtamistavasta sekä riskienhallinnasta. Kirjallinen sopimus, joka sisältää selkeät määrittelyt sopijapuolten velvollisuuksista ja asianmukaiset vastuut sopimusrikkomustilanteiden varalta, on tapa hallita kuntien ja kuntayhtymien sopimusriskejä.

Sopimukseen liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa esimerkiksi kunnan tai kuntayhtymän asemaan, talouteen, palvelukykyyn, toiminnan jatkuvuuteen, työvoiman saatavuuteen tai yleiseen kilpailukykyyn ja maineeseen.

Sopimusten hallinnan merkitystä on syytä korostaa myös velvoittavilla säännöksillä.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia johtajasopimuksen hyväksymistä koskevaan sääntelyyn sekä kuntayhtymän perussopimusta koskevaan sääntelyyn (perussopimuksen sisältöä koskevat muutosehdotukset sekä kuntayhtymän toimielinten poliittisen suhteellisuuden vaatimus). Lisäksi ehdotetaan muutoksia aloiteoikeutta koskevaan sääntelyyn. Pidätekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

Sopimusten johtamisessa ja hallinnoimisessa on keskeisesti kysymys hyvästä hallinnosta ja johtamistavasta sekä riskienhallinnasta. Kirjallinen sopimus, joka sisältää selkeät määrittelyt sopijapuolten velvollisuuksista ja asianmukaiset vastuut sopimusrikkomustilanteiden varalta, on tapa hallita kuntien ja kuntayhtymien sopimusriskejä.

Sopimukseen liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa esimerkiksi kunnan tai kuntayhtymän asemaan, talouteen, palvelukykyyn, toiminnan jatkuvuuteen, työvoiman saatavuuteen tai yleiseen kilpailukykyyn ja maineeseen.

Sopimusten hallinnan merkitystä on syytä korostaa myös velvoittavilla säännöksillä.

Sähköistä kokousta koskeva sääntely (99 §, 100 §)

Pidätekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

HUSin hallintosääntö on mahdollistanut sen, että toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti, jos hallitus on päättänyt sähköisen kokouksen käyttöönotosta toimielimen osalta. Muutosesitys vastaa sisällöltään kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 99a §:ää. Muutokset ovat tarkoituksenmukaisia ja ne ovat osoittautuneet kuntalain väliaikaisen muutoksen aikana toimiviksi. HUSin toimielinten kokouksissa on ollut käytäntönä pitää kuvayhteys päällä vähintään alussa pidettävän nimenhuudon ajan ja puheenvuorojen ajan.

Ehdotuksessa ei ehdoteta muutoksia sähköistä päätöksentekomenettelyä koskevaan sääntelyyn. Jos kunnassanne/kuntayhtymässänne on käytössä 100 §:n mukainen sähköinen päätöksentekomenettely, onko tätä koskeva sääntely koettu toimivaksi? Ellei, kuinka sääntelyä tulisi kehittää?

HUSin hallintosäännön mukaan toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti, jos hallitus on päättänyt sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttöönotosta toimielimen osalta. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin. HUSissa ei vielä ole käytössä kuntalain 100 §:n mukaista sähköistä päätöksentekomenettelyä.

Kuntayhtymien rakennejärjestelyjä koskeva sääntely (62 a §, 62 b §)

Voidaanko ehdotettavan kuntayhtymien yhdistymistä ja kuntayhtymän jakautumista koskevan sääntelyn katsoa olevan tarkoituksenmukaista kuntayhtymien tehtävien uudelleenjärjestelyjen toteuttamiseksi?

Kyllä. Sääntely selkeyttää oikeustilaa.

Muut huomiot

Muut huomionne lakiesityksestä

-

Miettinen Kristiina
HUS Kuntayhtymä